

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2993/16
14.03.2018. године
Београд

§

Гж 2993/ 16 ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО - УГОВОР О ПОКЛОНУ СА НАЛОГОМ;
НАСЛЕДНО ПРАВО - НУЖНИ ДЕО - ПОВРЕДА

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Бранке Дражић, председника већа, Невенке Ромчевић и Маје Чогурић, чланова већа, у парници тужиље АА, коју заступа АБ, адвокат, против тужених ББ и ББ1, које заступа АБ1, адвокат, ради редукације уговора о поклону због повреде нужног наследног дела, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Основног суда у Смедереву, Судска јединица у Ковину П 426/14 од 24.11.2015. године, у седници већа одржаној 14.03.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Смедереву, Судска јединица у Ковину П 426/14 од 24.11.2015. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се због повреде нужног дела тужиље врши редукација уговора о поклону закљученог 16.12.2012. године у Ковину и овереног истог дана код

Основног суда у Панчеву, Судска јединица у Ковину Ов3 бр. 4655/12 између сада пок. ПП као поклонодавца у корист туженог ББ права својине, а у корист тужене ББ1 права доживотног плодуживања на непокретностима обухваћеним наведеним уговором и то: пољопривредно земљиште у целини кат. парц. 4318 њиву друге класе у потезу 2. дуж уписана у ЛН2435 КО аа, укупне површине од 4 ха 34 ара и 69 м²; сувласнички удео од 1/3 идеалног дела пољопривредног земљишта кат. парц. 6298 њива прве класе у потезу “Доњи рит” укупне површине 13 ари и 30 м², уписане у ЛН 589 КО аа1 и непокретност у целини уписана у ЛН 6038 КО аа1, породична - стамбена зграда и помоћне зграде аа2 подигнута на кат. Парц. 3454/1, заједно са правом коришћења земљишта у државној својини у истој сразмерни под кат. парц. 4354/1 земљиште под зградом - објектом, земљиште уз зграду -објекат, њива прве класе укупне површине 7 ари и 25 м² са свим покретним стварима које се налазе у кући у аа2, да се тужени ББ обавезе да призна и трпи да се на наведеној непокретности умањи и брише његово право својине у сразмери од 1/6 идеалног дела, као и 1/6 идеалног дела права коришћења градског грађевинског земљишта на кат. парц. 3454/1 уписаног у ЛН 6038 у КО аа1 код РГЗ СКН аа1 и да се у истој сразмери од 1/6 идеалних делова све наведене непокретности упишу у својину и право коришћења на кат. парц. 4554/1 уписаног у ЛН 6038 КО аа1 у корист тужиле, те да се обавезе тужена ББ1 да призна и трпи да се у истој сразмери од 1/6 идеалног дела на наведеној непокретности брише право доживотног плодуживања уписаног на њено име, обзиром да су у тој сразмери од 1/6 идеалних делова наведена непокретност припада у својину тужиле и да се обавезу тужени да наведену непокретност у сразмери од 1/6 идеалних делова предају тужили у посед и мирну државину, као и да тужили накнаде трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке обавезана је тужилца да туженима накнади трошкове парничног поступка у износу од 84.200,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавила тужилца због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Апелациони суд је испитао побијану пресуду у смислу чл. 386 ЗПП (“Сл. Гласник РС” 72/11, 49/13, 74/13, 55/14) и налази да је жалба неоснована.

У спроведеном поступку нема битних повреда одредаба парничног поступка из чл. 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374 став 2 тачка 12 истог закона на коју се жалбом неосновано указује. Побијана пресуда је потпуна, јасна и непротивречна. Садржи разлоге о свим одлучним чињеницама.

Правилном оценом изведених доказа првостепени суд је утврдио да је између правног претходника странака, сада пок. ПП (оца тужиле и првотуженог, а супруга друготужене), као поклонодавца и тужених као поклонопримаца, закључен и пред Општинским судом у Панчеву, Судска јединица у Ковину, оверен Уговор о поклону Ов.бр.4655/12, са налогом да поклонопримац ББ издржава оца и мајку до краја живота, да се о њима стара и брине, обезбеђује им уредну исхрану, одећу, обућу, финансијску помоћ, пружа им сву потребну негу и помоћ у болести и старости, а у случају смрти пристојно их сахрани према месним обичајима, са теретом права доживотног уживања у корист оба родитеља. Поклонодавац је дао своју сагласност поклонопримцима да се без његовог даљег питања и посебног одобрења у катастарским и другим јавним књигама упишу као носиоци права својине (поклонопримац ББ), односно права

коришћења (поклонопримац ББ1). Даље је утврђено да је тужени ББ и пре и након закључења уговора, испуњавао обавезе из уговора према оцу и сада извршава обавезе према мајци.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је оценио да је између сада пок. ПП и тужених, иако насловљен као уговор о поклону, закључен теретни, двострано обавезни уговор *suī generis*- уговор о поклону са налогом, чији је предмет промет непокретности уз накнаду, опредељен у обавези доживотног издржавања поклонодавца и друготужене као поклонопримца, те да закључењем таквог уговора није повређено право на тужиље на нужни, те да тужиља не може захтевати редукуцију завештаочевог располагања и одлучио одбијањем тужбеног захтева.

По оцени апелационог суда закључак првостепеног суда је правилан.

Наиме, одредбама Закона о наслеђивању прописано је шта се сматра нужним делом, ко су нужни наследници, у ком случају постоји повреда нужног дела, ко су дужници нужног наследника, те каква је природа права на нужни део. У том смислу, одредбом члана 42 Закона о наслеђивању прописано је да повреда нужног дела постоји ако је вредност оставиочевих завештајних располагања и поклона учињених нужном наследнику или лицу уместо кога овај долази на наслеђе мања од вредности наследниковог нужног дела. У случају повреде нужног дела, нужни наследник је овлашћен да подигне посебну тужбу у парничном поступку којом тражи смањење (редукцију) завештајних располагања и повраћај поклона ради намирења његовог нужног дела. Правна природа нужног дела је облигационоправна, при чему цитирана законска одредба даје овлашћења нужном наследнику за истицање стварно-правног захтева за признање нужног наследног дела.

Уговор о поклону у најужем смислу речи је добротин правни посао и производи обавезе само за поклонодавца и права само за поклонопримца. Насупрот томе, уговор о поклону са налогом постоји када се поклонопримац обавезе да изврши одређену радњу у корист поклонодавца или трећег лица и неиспуњење те обавезе води раскиду уговора. Овај правни посао-уговор о поклону са налогом, налагањем извршења одређене чинидбе губи основну карактеристику бесплатности, односно бестеретности, при чему обавеза поклонопримца- налог мора бити јасно уговором одређен.

Правилно је правно становиште првостепеног суда да тужиља у смислу члана 39 Закона о наслеђивању, као ћерка оставиоца пок. ПП, улази у круг нужних наследника и због повреда права на нужни део из члана 43 истог закона је поднела тужбу у овом спору. Међутим, из цитиране одредбе члана 42 Закона о наслеђивању произилази да се нужни део може повредити тестаментом и бестеретним заживотним располагањима, па је правилно првостепени суд, оценом садржине уговора о поклону који је предмет ове парнице, закључио да се у овом случају не ради о бестеретном правном послу већ о теретном, двостраном обавезном уговору, те да закључењем таквог уговора није повређено право тужиље на нужни део и тужиља не може захтевати редукуцију таквог уговора закљученог уз обавезу првотуженог да потребну негу и помоћ у болести и старости пружи оцу поклонодавцу и мајци као поклонопримцу и при утврђеној чињеници да је првотужени такве обавезе извршавао према оцу, а сада их према мајци, што је она потврдила у исказу приликом саслушања, а при чињеници да поклонодавац за живота није тражио раскид уговора због неиспуњења.

Неосновано се жалбом понављају наводи из првостепеног поступка да се у конкретном случају ради о класичном уговору о поклону као доброделином правном послу. Разлоге које је дао првостепени суд у свему као законите и довољно образложене прихвата и овај суд. Нису основани наводи жалбе о погрешно утврђеном чињеничном стању тврдњом да је чињенично стање суд утврдио искључиво на основу исказа тужених којима је поконио веру. Супротно наводима жалбе сви докази, а нарочито писмени доказ- уговор о поклону оцењени су је правилном применом члана 8 ЗПП, па жалба неосновано оспорава оцену доказа и правилност утврђеног чињеничног стања. Без утицаја на законитост и правилност побијане пресуде су наводи жалбе да је уговор закључен у циљу изигравања права законских наследника, да би се тужиља онемогућила да потражује нужни део. Неосновани су наводи жалбе да којима се указује да суд није распрвио праву вољу уговорних страна, што је супротно утврђењу првостепеног суда.

Како је првостепени суд правилно одбио тужбени захтев оценом да је предмет тужбеног захтева редукција уговора о поклону са налогом као теретном, двостраном обавезном уговору, а не уговору о поклону у најужем смислу као доброделином правном послу, правилно је одбијен и захтев за смањење поклонодавчевих располагања и предаје у посед тужиљи дела непокретности у висини припадајућег нужног дела од 1/6.

Осталим наводима жалбе се не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, па их овај суд посебно не образлаже.

Одлука о трошковима поступка донета је правилном применом члана 153 и 154 ЗПП, па су неосновани паушални наводи жалбе којима се пресуда побија у делу одлуке о трошковима.

Из наведених разлога применом члана 390 ЗПП, одлучено је као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Бранка Дражић с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић